

# Sisukord

1. peatükk .....	2
ÜLDSÄTTED .....	2
2. peatükk LASTEASUTUSE LIIK JA ERIPÄRA: .....	2
3. peatükk ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID, PÕHIMÕTTED, SISU JA LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED ÕPPEKAVA LÄBIMISEL VANUSETI .....	4
3.1 Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös. ....	4
3.2 Viru- Nigula valla lasteaia Kelluke õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtteks on .....	5
3.3 Õppe- ja kasvatustsotsessi ülesehitamise aluseks on alljärgnev õpikäsitus.....	5
3.4 Õppe – ja kasvatustegevuse sisu.....	6
3.5 Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel 6 -7 aastastel esitatakse seitsmes valdkonnas (edaspidi valdkond).....	6
4. peatükk ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS (PÄEVAKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED, ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KAVANDAMISE PERIOODI PIKKUS), SEALHULGAS SUVEPERIOODIL .....	18
5. peatükk LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA HINDAMISE PÕHIMÕTTED, SEALHULGAS KORRALDUS .....	20
6. peatükk ERIVAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED, SEALHULGAS KORRALDUS .....	23
7 peatükk KOOLIVALMIDUSE HINDAMINE JA KORRALDUS .....	24
8. peatükk LAPSEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED, SEALHULGAS KORRALDUS .....	25
9. peatükk ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	25
LISA 1.....	27
KÜSITLUS UUTELE LASTEVANEMATELEKÜSITLUS UUTELE LASTEVANEMATELE .....	27
LISA 2.....	29
INDIVIDUAALSE ARENDUSKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED KA KORRALDUS	29
LISA 3.....	30
Individuaalne arengukava.....	30
LISA 4.....	32
INDIVIDUAALNE ARENDUSKAVA. VALDKOND: EESTI KEEL KUI TEINE KEEL ....	32
LISA 5.....	33
Lapse koolivalmiduskaart.....	33
LISA 6.....	35
KOOLIMINEKUMÄNGU ÜLESANDED.....	35
LISA 8.....	41
Arenguvestluse kokkuvõte .....	41

# VIRU- NIGULA VALLA LASTEAIA KELLUKE ÕPPEKAVA

## 1. peatükk

### ÜLDSÄTTED

Viru- Nigula valla lasteaia Kelluke õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud riikliku õppekava alusel. Viru- Nigula valla lasteaia Kelluke õppekava on koostatud ja arendatud kõikide lasteasutuse pedagoogide osalusel.

Viru- Nigula valla lasteaia Kelluke õppekava määrab kindlaks:

- lasteasutuse liigi ja eripära;
- õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel 6-7 a lastel;
- õppe- ja kasvatustegevuse korralduse (päevakava koostamise põhimõtted, õppe- ja kasvatustegevuse kavandamise perioodi pikkus), sealhulgas suveperioodil;
- lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas korralduse;
- erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korralduse;
- lapsevanematega koostöö põhimõtted, sealhulgas korralduse;
- õppekava uuendamise ja täiendamise korra.

## 2. peatükk

### LASTEASUTUSE LIIK JA ERIPÄRA:

1. MISIOON: TOETADA LAST TEMA ARENGUS AINULAADSEKS ENNAST JA TEISI AUSTAVAKS ÕNNELIKUKS ISESEISVAKS ISIKUSEKS.
2. VISIOON: HEA MAINEGA LASTEAED, KUHU TULEVAD RÕÕMUGA NII LAPSED KUI TÄISKASVANUD
3. PÕHIVÄÄRTUSED:
  - LASTESÕBRALIKKUS JA INDIVIDUAALSUSEGA ARVESTAMINE
  - LOOVUS JA LOOVAD ISIKUD
  - KOOSTÖÖ LASTEVANEMATEGA
  - TERVIS
  - ELUKESTEV ÕPE

-MEESKONNATÖÖ  
-HEAD SUHTED

4. Viru – Nigula valla lasteaed Kelluke on 14. rühmaga munitsipaallasteaed kuni seitsmeaastastele lastele. Lasteaia rühmad asuvad valla territooriumil kolmes majas.  
Kunda maja aadress: Koidu 75, 44108 Kunda telef. 3221259, 3221557, e-mail [kundalasteaed@hot.ee](mailto:kundalasteaed@hot.ee) ja [lasteaed.kelluke@kunda.ee](mailto:lasteaed.kelluke@kunda.ee)

Viru- Nigula maja aadress: Maarja 9, 44001 Viru-Nigula

Aseri maja:Kooli 2, 43401 Aseri.

5. Viru- Nigula valla lasteaias on moodustatud sõime- ja lasteaiarühmad ning sobitusrühm.  
Sõimerühmas on pooleteise kuni kolmeaastased lapsed, aiarühmas rühmas kolme - kuni kuueaastased, kooli rühmas on kuue- kuni seitsmeaastased, sobitusrühmas on kolme- kuni seitsmeaastased lapsed.
6. Rühma registreeritud laste arv lasteasutuses on järgmine:
  - 1) sõimerühmas kuni 16 last
  - 2) lasteaiarühmas kuni 24 last
  - 3) sobitusrühmas kuni 18 last
7. Sobitusrühma töö põhimõtted:
  - 1) sobitusrühma kuuluvad diagnoositud erivajadusega lapsed koos teiste lastega;
  - 2) erivajadusega laps võetakse sobitusrühma vastu vanema kirjaliku avalduse alusel või nõustamiskomisjoni soovitusel;
  - 3) vanem informeerib avalduses lasteaiakoha saamiseks lapse terviseseisundist tulenevatest eritingimustest;
  - 4) vanem esitab lapse lasteaeda tülles lasteaeiaiale lapse rehabilitatsiooniplaani (kui see on hetkel lapsele koostatud ) vm dokumendi, mis aitab kaasa lapse arengu toetamisele ning turvalise kasvukeskkonna loomisele;
  - 5) sobitusrühma töö eesmärk on luua võimalikult arendav ja turvaline keskkond erivajadusega lapsele;
  - 6) sobitusrühmas tagatakse vajalik eriabi metoodiliste ja korralduslike meetmetega, spetsiifilise õppe- ja kasvatustööga ning abivahendite kasutamisega. Erivajadusega lastele koostatakse individuaalne arengukava;
  - 7) sobitusrühma õppekava, päevakava ja tegevuskava on samasugune nagu tavarühmades;
  - 8) sobitusrühma õpetaja on läbinud eripedagoogilise täiendkoolituse;
  - 9) sobitusrühmaga teeb koostööd logopeed.
8. Viru-Nigula valla lasteaias Kelluke toimub õppetöö eesti keeles. Lasteaed pakub eesti keelest erineva emakeelega lastele eesti keelset keskkonda. Eesti keele õpe toimub lõimitud tegevuste kaudu.

9. Viru-Nigula valla lasteaia Kelluke õpetaja jagab põhimõtet, et kõik otsused lähtuvad lapsest, sest ta armastab lapsi ja tema esimene soov on teha hästi tööd, mis talle meeldib. Viru-Nigula valla lasteaia Kelluke õpetaja jaoks on laps loov, koostöövalmis, aktiivne uurija ja õppija.
10. Õpetajad kasutavad Hea Alguse metoodika elemente, mis lisavad võimalusi laste võimete ja oskuste mitmekülgsuseks arenguks.
11. Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke kuulub Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikku.
12. Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke omab õigust kasutada Kiusamisest vaba lasteaia metoodikat. Kiusamisest vaba lasteaia metoodika alusel töötab Muumide rühm (Kunda majas) ja Lepatriinude rühm (Viru-Nigula majas).
13. Kunda lasteaia sama majas asuva Viru-Nigula valla raamatukoguga hea koostöö tagab vajamineva lastekirjanduse kiire kättesaadavuse.
14. Kaasaegselt sisustatud spordisaalid ja õuealad loovad head võimalused laste füüsiliste võimete arenguks ning tervise tugevdamiseks.
15. Erinevad puud lasteaia territooriumil, metsa lähedus ning meri Kundas ja Aseris võimaldavad läbi viia mitmekülgsed arendavaid tegevusi looduses. Kunda majal on ka oma loodusrada.
16. Traditsioonilisteks üritusteks on kujunenud: spordipäevad, rahvakalendri tähtpäevad, kevadkontsert, heategevusüritused, jõuluhommikud, matkad loodusesse ja paikkonna ajalooa seotud paikadesse.

### **3. peatükk**

## **ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID, PÕHIMÕTTED, SISU JA LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED ÕPPEKAVA LÄBIMISEL VANUSETI**

### **3.1 Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös.**

3.1.1 Üldeesmärgist lähtuvalt toetab õppe- ja kasvatustegevus lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujuneb lapsel terviklik ja positiivne minapilt

3.1.2 Lapsel, kelle emakeel ei ole eesti keel, kujuneb soov ja julgus eesti keeles suhelda nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega

3.1.3 Laps saab positiivse õppimise kogemuse ning kogeb rahulolu ja eduelamuse lõpule viidud tegevustest

3.1.4 Laps on tegemistes loov, algatusvõimeline ja paindlik

3.1.5 Laps suudab väljendada oma mõtteid, tundeid, arvamusi, teadmisi ja kuulab ning arvestab teiste seisukohtadega, mõtetega,

3.1.6 Laps tunneb isiklikku vastutust oma tegude eest ja käitub vastutustundlikult, oskab lahendada probleeme, konflikte ja saavutab enesekontrolli.

3.1.7 laps väärtustab ümbritsevat keskkonda ning tal on eakohased teadmised kodukoha ajaloost ja loodusest.

## **3.2 Viru- Nigula valla lasteaia Kelluke õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõteteks on**

- 3.2.1 lapse individuaalsuse ja tema arengupotentsiaali arvestamine;
- 3.2.2 lapse tervise hoidmine ja edendamine ning liikumisvajaduse rahuldamine;
- 3.2.3 lapse loovuse toetamine;
- 3.2.4 mängu kaudu õppimine;
- 3.2.5 humaansete ja demokraatlike suhete väärtustamine;
- 3.2.6 lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustava keskkonna loomine;
- 3.2.7 lapsele turvatunde, eduelamuste tagamine;
- 3.2.8 üldõpetusliku tööviisi rakendamine;
- 3.2.9 kodu ja lasteasutuse koostöö;
- 3.2.10 eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine.

Lapse arengu toetamine lasteasutuses on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab lasteasutuse direktor.

## **3.3 Õppe- ja kasvatustegevuse ülesehitamise aluseks on alljärgnev õpikäsitlus**

- 1) õppimine on elukestev protsess, mille tulemusel toimuvad muutused käitumises, teadmistes, hoiakutes, oskustes jms ning nendevahelistes seostes. 2) laps õpib matkimise, vaatlemise, uurimise, katsetamise, suhtlemise, mängu, harjutamise jms kaudu;
- 3) õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel arvestatakse laste eripära: võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, terviseseisundit jms.
- 4) õpetajad on laste arengu suunajad ning arengut toetava keskkonna loojad;
- 5) laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja ning tunneb rõõmu tegutsemisest. Last kaasatakse tegevuste kavandamisse, suunatakse tegema valikuid ning tehtut analüüsima.
- 6) õppe- ja kasvatustegevuses luuakse tingimused, et arendada lapse suutlikkust:
  1. kavandada oma tegevust, teha valikuid;
  2. seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega;
  3. kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ja tegevustes;
  4. arutleda omandatud teadmiste ja oskuste üle;
  5. hinnata oma tegevuse tulemuslikkust;
  6. tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega.

### **3.4 Õppe – ja kasvatustegevuse sisu**

3.4.1 Õppe- ja kasvatustegevuse seob tervikuks lapse elust ja ümbritsevast keskkonnast tulenev temaatika.

3.4.2 Valdkondade kaupa esitatud õppesisu ja -tegevuste lõimimisel lähtutakse üldõpetuslikust põhimõttest.

3.4.3 Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse järgmisi tegevusi: kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine, vaatlemine, uurimine, võrdlemine, arvutamine ning mitmesugused liikumis-, muusika- ja kunstitegevused.

3.4.4 Õppe- ja kasvatustegevused viiakse läbi mänguliselt.

### **3.5 Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel 6 -7 aastastel esitatakse seitsmes valdkonnas (edaspidi valdkond)**

1. mina ja keskkond;
2. keel ja kõne;
3. eesti keel kui teine keel;
4. matemaatika;
5. kunst;
6. muusika;
7. liikumine.

#### **3.5.1 Valdkond Mina ja keskkond**

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks valdkonnas Mina ja keskkond on, et laps:

- 1) mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult;
- 2) omab ettekujutust oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas;
- 3) väärtustab nii eesti kultuuritraditsioone kui ka oma rahvuse kultuuritraditsioone;
- 4) väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ning ohutult;
- 5) väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi;
- 6) märkab nähtusi ja muutusi looduses.

Valdkonna Mina ja keskkond sisu:

- 1) sotsiaalne keskkond: mina, perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad, kombed, teised rahvused Eestis, lapsed mujal maailmas, üldinimlikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid; tervise väärtustamine, tervislik toitumine, inimkeha; ohuallikad ning ohutu käitumine;
- 2) looduskeskkond: kodukoha loodus, muutused looduses, elukeskkond, inimese mõju loodusele;

3) tehiskeskkond: ehitised, kodutehnika, jäätmed, transpordivahendid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus, virtuaalkeskkond.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted valdkonnas Mina ja keskkond.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) valitakse valdkonna temaatika lapse igapäevaelust ja teda ümbritsevast keskkonnast, mis hõlmab sotsiaalset keskkonda, loodus- ja tehiskeskkonda, sealhulgas tervise- ja liikluskasvatust;
- 2) suunatakse last ümbritsevat maailma märkama, uurima ning kogema mängu ja igapäevatoimingute kaudu, võimaldades lapsel ümbritsevat tajuda erinevate meelte ning aistingute abil: vaadeldes, nuusutades ja maitstes, kompides, kuulates helisid;
- 3) lõimitakse erinevaid tegevusi: võrdlemist, modelleerimist, mõõtmist, arvutamist, vestlemist, ettelugemist, kehalist liikumist, kunstilist ja muusikalist tegevust;
- 4) suunatakse last mängudes, ümbritsevas looduses, liikluses, oma tervises seisundis jm märgatu kohta küsimusi esitama (probleemi püstitama), küsimustele vastuseid leidma (oletama ja oletusi kontrollima) ja märgatust ning kogetust järeltõlgima tegema;
- 5) suunatakse last materjale ja vahendeid säästlikult kasutama, hoolivalt ja heaperemehelikult käituma.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7 aastane laps:

- 1) tutvustab ja kirjeldab iseennast, enda omadusi, huvisid jms;
- 2) kirjeldab oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
- 3) nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid;
- 4) nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone;
- 5) mõistab, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused;
- 6) oskab eristada igapäevaelust tervisele kasulikku ja kahjulikku;
- 7) julgeb keelduda (ühis)tegevus(t)est, kui osalemine on ennast ja teisi kahjustav või ohtlik;
- 8) kirjeldab, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist;
- 9) järgib isikliku hügieeni nõudeid, sealhulgas hammaste hoidmist ja hooldamist;
- 10) suhtub ümbritsevasse keskkonda hoolivalt ning käitub seda säästvalt;
- 11) kirjeldab kodukoha loodust, tuntumaid taimi, seeni ja loomi;
- 12) kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, nädal, aastaring;
- 13) selgitab, mis on valgus, temperatuur, vesi, muld ning õhk taimedele, loomadele ja inimestele tähtsad;
- 14) selgitab ilmastikunähtuste sõltuvust aastaegadest, öö ja päeva vaheldumisest;
- 15) mõistab ja märkab enda ja teiste tegevuse mõju ja tagajärgi keskkonnale;
- 16) kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses jm;
- 17) teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaia õuealal sõita

## Tervise edendamise põhimõtted

Tervise edendamine on pidev kehalist, emotsionaalset, kõlblist ja sotsiaalset arengut soodustav tegevus. Meie eesmärgiks on tervislik füüsiline ja psühhosotsiaalne keskkond.

## Tervislik eluviis. Üldeesmärgid:

Laps:

- \*väärtustab tervena olemise vajalikkust;
- \*suudab teha valikuid tervislike ja mittetervislike harjumuste vahel;
- \*mõistab, et tervena olemine sõltub tervislikest valikutest;
- \*õpib tundma iseennast ja oma keha;
- \*saab aru emotsioonidest ja tuleb nendega toime;
- \*teab, kuidas käituda ohu, õnnetuse ja abivajamise korral;
- \*on rõõmus ja terve.

## Tervise teadvustamine ja väärtustamine

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-aastane laps:

1) nimetab tegevusi, mis on tervisele kasulikud (nt tervislik toitumine, piisav kehaline aktiivsus, piisav uni ja puhkus, mäng, hea tuju, meeldivad suhted).

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastane laps:

1) selgitab, kuidas hoida enda ja teiste tervist;

2) selgitab, et suitsetamine sh passiivne suitsetamine (viibimine tubakasuitsuses keskkonnas) ja alkoholi tarvitamine kahjustavad tervist.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 7-aastane laps:

1) selgitab, mida tähendab terve olemine;

2) kirjeldab, kuidas hoida enda ja teiste tervist (näited tervisliku käitumise ja riskikäitumise vältimise kohta);

3) teab, mis on haigus;

4) teab, milline tegevus või käitumine kahjustab tervist (nt suitsetamine, sh passiivne, alkoholi tarvitamine, vägivald);

## Hügieen

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 2-aastane laps:

1) peseb ja kuivatab täiskasvanu abiga käsi ja nägu.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:



1)nimetab puhtuse jaoks vajalikke esemeid (seep, vesi, käterätik).

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-aastane laps:

1)selgitab, miks peab ennast kammima ja pesema.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-aastane laps:

1)selgitab, miks enne sööki ja pärast WC- s käimist peab pesema käsi.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastane laps:

1)selgitab, miks igal lapsel on isiklikud hügieenitarbed (kamm, hambahari, käterätik).

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 7-aastane laps:

1)täidab isiklikku hügieeni harjumuslikult.

## Hammaste tervis

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 2-aastane laps:

1)osutab küsimisel hammaste hooldamiseks vajalikele vahenditele (hambahari ja hambapasta).

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

1)teab hammaste hooldamise vahendeid;

2)harjab hambaid täiskasvanu abiga;

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-aastane laps:

1)peseb hambaid täiskasvanu (suulisel) juhendamisel.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-aastane laps:

1)nimetab hammaste tervise jaoks vajalikke tegevusi (hammaste pesemine, tervislik toitumine, hambaarsti juures käimine).

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastane laps:

1)selgitab, miks tekivad hambaaugud;

2)põhjendab, miks piimahambad ära tulevad (sest nende asemele kasvavad jäävhambad).

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 7-aastane laps:

1)järgib hammaste hooldamise ja hoidmise põhimõtteid igapäevaelus;

2)peseb hambaid iseseisvalt ja õigesti.

## Tervislik toitumine

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 2-aastane laps:

1)osutab küsimisel erinevatele toiduainetele.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

1)nimetab erinevaid toiduaineid.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-aastane laps:

1)nimetab toiduaineid, mida tuleks süüa iga päev.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-aastane laps:

1)nimetab toiduainete rühmad(teraviljatooted, puu- ja köögiviljad, piimatooted,

lihakala-muna, toidurasvad ).

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastane laps:

1) selgitab taldrikureegli põhimõtet (pool taldrikust on täidetud köögiviljaga, veerand teraviljaga – kartul või riis või makaron ja veerand liha või kalaga);

2) selgitab, kust pärinevad igapäevased toiduained (nt kohupiima valmistatakse piimast, leiba teraviljast).

3) valmistab koos täiskasvanuga lihtsamaid toite.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 7-aastane laps:

1) selgitab, milliseid toiduaineid on igapäevaselt vaja süüa rohkem ja milliseid vähem.

## Inimkeha tundmine

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 2-aastane laps:

1) osutab küsimise korral peale, kätele, jalgadele, silmadele, suule, ninale, kõrvadele.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

1) nimetab erinevaid kehaosi

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 4-aastane laps:

1) osutab küsimisel kehal südame, kopsude ja aju asukohale.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 5-aastane laps:

1) selgitab küsimisel, milleks on vajalikud silmad, kõrvad, nina.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-aastane laps:

1) nimetab erinevaid meeleelundeid (kuulmis- ja tasakaaluelund, nägemis-, haistmis ning maitsmiselund).

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 7-aastane laps:

1) selgitab, mis on südame ja kopsude kõige olulisem ülesanne, ning teab, millised tegevused aitavad neid hoida tervena;

2) teab tüdruku ja poisi erinevusi.

## 5. Väärtuskasvatus

Looduse, ümbritseva keskkonna ja kodumaa väärtustamine

1) laps väärtustab loodust, väärtustab keskkonda hoidvat mõtteviisi;

2) laps austab ning tunneb oma kodulinna ja isamaad.

Hoolivus

1) laps hoolib oma kasvukeskkonnast ja kaaslastest;

2) laps märkab kaaslaste muret, kurvastust, oskab vajadusel kaaslast lohutada ja teda aidata.

Sallivus

1) laps suhtub sallivalt keelelistesse, kultuurilistesse ja muudesse erinevustesse.

## Loovus

- 1)laps märkab ja hindab ilu;
- 2)laps on loov, tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest, loovast tegevusest, liikumisest, muusikategevusest;
- 3)laps suhtub lugupidavalt teiste kunsti- ja loovtöösse.

## Tervis

- 1)laps väärtustab enda ja teiste tervist;
- 2)laps teeb vahet, mis on tervisele kasulik ja mis kahjulik;
- 3)laps järgib isikliku hügieeni nõudeid, sh hooldab ja hoiab hambaid;
- 4)laps nimetab tervislikke toiduaineid.

## Sõprus

- 1)laps leiab ja hoiab sõpru;
- 2)laps loovutab ja jagab mänguasju, vajadusel aitab sõpra;
- 3)laps tunneb end olulisena oma rühmas.

## Turvalisus

- 1)laps teab ohutusreegleid ja käitub vastavalt nendele, väldib ohtlikke olukordi, ohuolukorras kutsub abi;
- 2)laps julgeb oma murega pöörduda täiskasvanu poole.

## Koostöö

- 1)laps väärtustab oma rühma, rühmakaaslast, õpetajaid, abipersonali;
- 2)laps järgib käitumisreegleid erinevates olukordades ning suhtleb heasoovlikult ja püüab lahendada tekkinud konflikte rahumeelselt;
- 3)väärtustatud on perekond ja peredega koostöö.

## 3.5.2 Valdkond Keel ja kõne

1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks valdkonnas Keel ja kõne on, et laps:

- 1) tuleb toime igapäevases suhtlemises;
- 2) kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme ja mitmekesisist lauseehitust;
- 3) tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu, on omandanud lugemise ja kirjutamise esmased oskused.

2. Valdkonna Keel ja kõne sisu:

- 1) keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika;
- 2) suhtlemine, jutustamine ja kuulamine;
- 3) lugemine ja kirjutamine, lastekirjandus.

### 3. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted valdkonnas Keel ja kõne.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) lähtutakse põhimõttest, et kõnearendus on lapse kõne ja suhtlemise sihipärane arendamine, kus last õpetatakse eelkõige keelevahendeid (uusi sõnu, sõnavorme ja lausemalle) kasutama suhtlemisel, teadmiste omandamisel, oma tegevuse kavandamisel;
- 2) peetakse oluliseks, et lapse kõne arengut toetatakse kõikides tegevustes (mängimine, käelised tegevused, liikumis- ja muusikategevused ning igapäevatoimingud); lapsele luuakse kõnekeskkond, kus ta kuuleb teiste kõnet ning tal on vaja ja ta saab ise kõnelda; laps õpib rääkima reaalses suhtlussituatsioonides, tegutsedes koos täiskasvanuga;
- 3) suunatakse lapsi ettelugemise, dramatiseerimise, ümberjutustamise, joonistamise, oma raamatute koostamise jm tegevuste kaudu kirjandust mõistma ja hindama; ettelugemiseks valitakse žanriliselt mitmekesiseid raamatuid, et toetada lugemishuvi, lugemis- ja kirjutamisvalmiduse kujunemist;
- 4) õpetatakse lugemise ja kirjutamise esmaseid oskusi (häälikupikkuse eristamine, sõnade häälimine jmt) mänguliselt ja igapäevategevustega seostatult;
- 5) mitmekesistatakse kirjutamise harjutusi, kasutades erinevaid vahendeid, värvusi jmt.

### 4. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7aastane laps:

- 1) tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel; arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga;
- 2) saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida;
- 3) suudab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
- 4) jutustab pildi, kuulnud teksti või oma kogemuse alusel, annab edasi põhisisu ja olulised detailid, vahendab ka oma tundeid;
- 5) kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;
- 6) kasutab kõnes kõiki käände- ja pöördevorme ainsuses ja mitmuses;
- 7) valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada;
- 8) hääldab oma kõnes ja etteöeldud sõnade kordamisel õigesti kõiki emakeele häälikuid;
- 9) tunneb tähti ja veerib kokku 1-2-silbilisi sõnu, tunneb kirjapildis ära mõned sõnad;
- 10) kirjutab joonistähedega 1-2-silbilisi sõnu õigesti järjestatud ühekordsete tähtedega;
- 11) teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

### 3.5.3 Valdkond Eesti keel kui teine keel

1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks valdkonnas Eesti keel kui teine keel on, et laps:

- 1) tunneb huvi eesti keele ja kultuuri vastu;

- 2) soovib ja julgeb eesti keeles suhelda nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega;
  - 3) tunneb ära ja saab aru eestikeelsetest sõnadest ning lihtsamatest väljenditest;
  - 4) kasutab lihtsamaid eestikeelseid sõnu ja väljendeid igapäevases suhtlemises.
- Üheks meie eesmärgiks on ka, et vene keelt kõnelev laps on valmis minema eesti õppekeelega kooli.

## 2. Valdkonna Eesti keel kui teine keel sisu:

- 1) kuulamine;
- 2) kõnelemine;
- 3) Eesti kultuuri tutvustamine.

## 3. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted valdkonnas Eesti keel kui teine keel.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) peetakse oluliseks eesti keelt kuulata ja omandada keeleoskus tegevuste käigus, kus sõnalist suhtlemist toetab kontekst (nt ümbritsevad esemed jmt);
- 2) pööratakse erilist tähelepanu erinevate meelte kaasamisele ja näitlikustamisele: kasutatakse miimikat, kehakeelt, žeste, intonatsiooni, muusikat, rütmi ja mitmesuguseid näitlikke vahendeid;
- 3) suunatakse last õpitavat keelt kasutama igapäevategevustes ning suhtlemisel, luuakse selleks lapsi huvitavaid olukordi, sh väljaspool lasteaeda (kauplus, teater, spordivõistlus, õppekäik jm);
- 4) korratakse õpitut erinevates kontekstides ja suhtlussituatsioonides, keeleõpet seotakse teiste tegevustega – liikumine, laulmine, käeline tegevus, vaatlemine jm;
- 5) vestlusteemade valimisel lähtutakse lapse kogemustest, samateemalistest vestlustest rühmas või kodus (emakeeles);
- 6) valitakse mitmekesiseid pildirikkaid ja lihtsama keelega raamatuid ettelugemiseks ja ühiseks lugemiseks;
- 7) pedagoog rõhutab õige kõne mudelite kasutamist ning osutab vigadele delikaatselt, sõna või fraasi korrektsena korrates;
- 8) õpetaja selgitab septembrikuu jooksul välja lapsed, kes vajavad individuaalset arenduskava ja lisa eesti keele õpet;
- 9) vene keelt kõnelevatel lastel on võimalik saada logopeedilist abi ka vene keeles;
- 10) vene keelt kõnelevatel lastel on võimalus esitada emakeelepäeval luuletusi oma emakeeles.

## 4. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7aastane laps:

- 1) mõistab lihtsamat argiteemalist eestikeelset kõnet;
- 2) tunneb ära ja mõistab õpitud sõnu ja väljendeid ning kasutab neid oma kõnes;
- 3) saab aru korraldusest ja toimib vastavalt;
- 4) saab aru lihtsast küsimusest ning vastab sellele õpitud sõnavara piires;
- 5) kasutab kõnes sobivaid viisakusväljendeid;
- 6) teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule;
- 7) oskab nimetada mõningaid Eesti kohanimi, tuntud inimesi.

### 3.5.4 Valdkond Matemaatika

1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks valdkonnas Matemaatika on, et laps:

- 1) rühmitab esemeid ühe-kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki;
- 2) järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuste põhjal;
- 3) tunneb lihtsamaid ajamõisteid ja kirjeldab ning järjestab oma igapäevategevusi;
- 4) mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas;
- 5) mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid
- 6) tunneb ja kirjeldab geomeetrilisi kujundeid;
- 7) näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes.

2. Valdkonna Matemaatika sisu:

- 1) hulgad, loendamine ja arvud, arvutamine;
- 2) suurused ja mõõtmine;
- 3) geomeetrilised kujundid.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted valdkonnas Matemaatika.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) suunatakse last nähtuste ja esemete maailma korrastama, kujundama, selles orienteeruma, mille tulemusel laps avastab esemetevahelisi seoseid, leiab esemete erinevusi ja sarnasusi, oskab esemeid järjestada, rühmitada ja loendada;
- 2) harjutatakse last määrama enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteeruma ajas ja kasutama vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks;
- 3) seostatakse mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga, suunates sealjuures last kasutama erinevaid aistinguid: kuulmis-, nägemis-, haistmis ning kompimisaistingut;
- 4) suunatakse last ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama (arvud, mõõtühikud, kujundite nimetused jm);
- 5) toetatakse üldistuseni jõudmist ja mõistete kujundamist – erinevates objektides sarnaste ning erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise kaudu.

4. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7aastane laps:

- 1) määrab esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotab esemeid kahe erineva tunnuse järgi;
- 2) võrdleb hulki, kasutades mõisteid rohkem, vähem, võrdselt;
- 3) teeb 12 piires loendamise teel kindlaks esemete arvu, teab arvude 1-12 järjestust ja tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;
- 4) liidab ja lahutab 5 piires ning tunneb märke +, -, =;
- 5) koostab kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukehi;
- 6) järjestab kuni viit eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);
- 7) rühmitab esemeid asendi ning nähtusi ja tegevusi ajatunnuse järgi;
- 8) kirjeldab enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteerub ruumis, jõuealal ja paberil;
- 9) oskab öelda kellaega täistundides;

- 10) nimetab nädalapäevi, kuid, aastaaegu, teab oma sünnikuud ja –päeva;
- 11) mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõduühikuga (samm, pulk, nöör vms);
- 12) eristab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (kroon, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja teab, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse;
- 13) leiab erinevate kujundite hulgast ringi, kolmnurga, ristküliku, ruudu ning kera ja kuubi, kirjeldab neid kujundeid.

### 3.5.5 Valdkond Kunst

1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks valdkonnas Kunst on, et laps:

- 1) tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
- 2) kujutab isikupäraselt ümbritsevaid esemeid, sündmusi ja oma kujutlusmaailma;
- 3) vaatleb, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat ja tarbeesemeid;
- 4) kasutab õpituid voolimis-, joonistamis- ning maalimisvahendeid ja -võtteid;
- 5) kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt;
- 6) vaatleb kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut.

2. Valdkonna Kunst sisu:

- 1) kujutamine ja väljendamine: mõtete, tunnete edasiandmine nähtaval kujul;
- 2) kujundamine: objektile esteetilise lisaväärtuse andmine;
- 3) tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine;
- 4) kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest, kunstist.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted valdkonnas Kunst.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) antakse lapsele võimalus saada elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning tal on võimalus väljendada oma maailmanägemist;
- 2) suunatakse last vaatlema ning voolides, joonistades, maalides ja meisterdades kasutab laps vaatlustel tehtud tähelepanekuid;
- 3) kasutatakse teemasse sisseelamiseks mängu, muusikat, lihtsat lavastust, jutu lugemist jne;
- 4) arvestatakse, et lapse jaoks on oluline loomiseks ja lahenduste leidmiseks teha katsetusi ning avastusi, otsida ja saada vastuseid tekkinud küsimustele, omandatud oskusi rakendada ja loovalt kombineerida;
- 5) julgustatakse last kasutama ja katsetama tema enda pakutud lahendusi töö mitmekesistamiseks ning ergutatakse lapse kujutlus- ja algatusvõimet, jälgides, et säiliks lapse isikupärane eneseväljendus;
- 6) viiakse kunstitegevusi läbi ka õues, samuti kasutatakse kunstitegevust teiste valdkondade õppe- ja kasvatustegevuste osana, joonistatakse nii paberile, kivile, puidule, liivale või kombineeritakse erinevaid materjale;
- 7) suunatakse last tehtut analüüsima, selgitama, miks ta kujutas esemeid, nähtusi just sellisel viisil, milliseid materjale ja tehnikaid kasutas ning kuidas tööga rahule jäi. Kaaslaste töödese tolerantse suhtumise kujundamisele aitab kaasa, kui analüüsitakse nii laste töid kui ka kunstiteoseid ning põhjendatakse oma hinnangut.

4. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7aastane laps:

- 1) leiab ümbritseva vaatlemisel erinevaid detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabal valitud viisil;
- 2) väljendab joonistades, maalides, voolides ja meisterdades meeleolusid ja fantaasiaid;
- 3) kasutab kunstitöö loomiseks erinevaid vahendeid;
- 4) kujutab inimesi neile iseloomulike tunnuste kaudu;
- 5) keskendub alustatud tegevusele;
- 6) loob esemeid erinevaid tehnikaid ja materjale kasutades ning räägib nende otstarbest;
- 7) koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks;
- 8) kirjeldab kunstiteoseid, nende värve ja meeleolu.

### 3.5.6 Valdkond Muusika

1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks valdkonnas Muusika on, et laps:

- 1) tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
- 2) suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
- 3) suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
- 4) suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

2. Valdkonna Muusika sisu:

- 1) laulmine;
- 2) muusika kuulamine;
- 3) muusikalis-rütmiline liikumine;
- 4) pillimäng.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted valdkonnas Muusika.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) on esikohal emotsionaalne ja aktiivne muusikaalne tegevus;
- 2) kujundatakse ja arendatakse lapse muusikalis-loomingulisi võimeid, samuti kultuurilis-sotsiaalset aktiivsust ning väärtushinnanguid;
- 3) arvestatakse lapse individuaalseid eeldusi ning toetatakse eduelamusele ja tunnustusele;
- 4) kasutatakse muusikat lõimiva tegevusena ka teistes õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades nagu Keel ja kõne, Kunst jne; muusika on igapäevaelu osa, nii argi- kui ka pidulike sündmuste puhul;
- 5) seostatakse üksteisega muusika kuulamine, laulmine, pillimäng, muusikalis-rütmiline liikumine, mängud ja tantsud;
- 6) muusikapalade (laulud, palad muusika kuulamiseks, tantsud ja mängud, pillilood) valikul arvestatakse laste huvidega ning ea- ja jõukohasusega.



5.6.4. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7aastane laps:

- 1) laulab ilmekalt loomuliku häälega ja vaba hingamisega;
- 2) laulab eakohaseid rahva- ja lastelaule nii rühmas/ansamblis kui ka üksi;
- 3) suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;
- 4) eristab kuulmise järgi laulu ja pillimängu;
- 5) eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;
- 6) mängib eakohastel rütmi- ja meloodiapillidel õpitud lauludele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge;
- 7) mängib lastepillidel ja oskab mängida ka pilliansamblis;
- 8) liigub vastavalt muusika meeleolule;
- 9) väljendab ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu.

### 3.5.7. Valdkond Liikumine

1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks valdkonnas Liikumine on, et laps:

- 1) tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu;
- 2) suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel;
- 3) tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas;
- 4) mõistab kehalise aktiivsuse olulisust inimese tervisele;
- 5) järgib esmaseid hügieeni- ja ohutusnõudeid.

2. Valdkonna Liikumine sisu:

- 1) kehalise kasvatusalased teadmised: ohutus, enesekontroll ja hügieen;
- 2) põhiliikumised;
- 3) liikumismängud;
- 4) erinevad spordialad;
- 5) tants ja rütmika.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted valdkonnas Liikumine.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) arvestatakse, et põhiliikumised eeldavad igapäevast suunamist: liigutusoskused, liikumisosavus ja teised liikumisvõimed (vastupidavus, jõud, kiirus, painduvus) kujunevad ja arenevad tegevuste regulaarsel kordamisel;
- 2) rikastatakse lapse liikumis- ja tegevusvõimalusi sportlik-arenduslike liikumisviisidega – jalgrattasõit, suusatamine, uisutamine, ujumine jms;
- 3) peetakse oluliseks kõlbeliste põhimõtete ja enesekindluse kujundamist: regulaarsel tegelemisel kehaliste harjutustega kujunevad positiivsed iseloomuomadused;
- 4) suunatakse last oma oskusi, võimeid ja koostööd hindama, kaaslastega arvestama, oma emotsioone kontrollima ja valitsema; mõistma ühe või teise kehalise harjutuse vajalikkust;
- 5) mitmekesistatakse põhiliikumiste, koordineerimise, rühi, tasakaalu, liikumisvõime ja peenmotoorika (täpsus, näo- ja sõrmelihaste kontrollioskus) arendamist ja tagasiside andmist.

4 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7aastane laps:

- 1) keskendub sihipäraseks kehaliseks tegevuseks;
- 2) peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutusreeglitest, valides sobivad paigad ja vahendid;
- 3) sooritab põhiliikumisi pingevabalt, nii et liigutused on kordineeritud, rütmilised;
- 4) sooritab painduvust, kiirust, vastupidavust ja jõudu arendavaid harjutusi;
- 5) säilitab tasakaalu paigal olles ja liikumisel;
- 6) kasutab harjutuste sooritamisel mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses kasutab domineerivat kätt;
- 7) matkib täiskasvanut harjutuste sooritamisel;
- 8) sooritab üheaegselt kaaslasega rütmiliikumisi;
- 9) liigub vastavalt enda tekitatud rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;
- 10) kasutab liikumisel erinevaid vahendeid (lindid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jne.);
- 11) mängib sportlike elementidega mängu (korvpall, jalgpall jne);
- 12) peab kinni kokkulepitud mängureeglitest;
- 13) nimetab erinevaid spordialasid ja Eesti tuntumaid sportlasi.

#### **4. peatükk**

### **ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS (PÄEVAKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED, ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KAVANDAMISE PERIOODI PIKKUS), SEALHULGAS SUVEPERIOODIL**

Viru- Nigula valla lasteaed Kelluke korraldab õppe- ja kasvatustegevust õppeaastati. Õppeaasta algab 1. septembril ning kestab 31. augustini.

Õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma päevakavale, mis määrab vastavalt laste eale päevarütm, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused ja pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevused. Lasteasutuse päevakava kinnitab direktor.

#### **1. Päevakava**

- Sõimerühmad
  - Laste saabumine lasteaeda, 7.00 - 8.30
  - vaba tegevus, hommikuring, info lastevanematega, lõimitud tegevused
  - Hommikusöök 8.30 – 9.00
  - Lõimitud tegevused toas ja õues 9.00 – 12.15
  - Lõunasöök 12.15 - 12.45
  - Puhkeaeg 13.00 - 15.00
  - Lõimitud tegevused, individuaalne töö 15.00 - 15.45
  - Õhtuode 15.45 - 16.15
  - Lõimitud tegevused, individuaalne töö lastega, laste koju saatmine,

info vahetus lastevanematega 16.15 - 18.00

- Aiarühmad

Laste saabumine lasteaeda, 7.00 - 8.30

vaba tegevus, hommikuring, info vahetus lastevanematega, lõimitud tegevused

Hommikusöök 8.30 – 9.00

Lõimitud tegevused toas ja õues 9.00 – 12.15

Lõunasöök 12.30 - 13.00

Puhkeaeg 13.00 - 15.00

Lõimitud tegevused, individuaalne töö 15.00 - 15.45

Õhtuode 15.45 - 16.15

Lõimitud tegevused, individuaalne töö lastega, laste koju saatmine, info vahetus lastevanematega 16.15 - 18.00

Valverühm 18.00-19.00 18.00-19.00

2. Rühma õpetajad kavandavad koostöös rühmale, kus nad on õpetajad, õppe- ja kasvatustegevuse aasta tegevuskava (1.sept – 31.aug). Rühma tegevuskavas esitatakse:

1) rühma liik;

2) rühma õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid;

3) õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted;

4) üldine ürituste kava rühmaürituste ja tähtpäevadega, õppekäigud;

5) koostöö lastevanematega.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel arvestavad pedagoogid lapse arengutaset, vanust ning lapse huve. Lapse kasvades ja arenedes lähtutakse õppesisu valikul üldjuhul põhimõttest – lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.

4. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel esitatakse kavandatava perioodi(nädal) eesmärgid valdkondade kaupa, temaatika, õppesisu ja -tegevused, individuaalne töö lastega, mängud, muusika ja liikumine, mis toetavad antud teemat. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja võimaldab pedagoogil teha vajadusel muudatusi. Tehtud muudatused kajastatakse rühma õppe- ja kasvatustegevuse ELIISis

5. Rühma õppe- ja kasvatustegevus viiakse läbi esteetilises ja turvalises ning üksi ja ühistegevusi võimaldavas keskkonnas. Õppe- ja kasvatustegevus seotakse eelkõige kodukoha inimeste, looduse ja asutustega. Õpitavaga (objektid, nähtused) tutvutakse loomulikus keskkonnas.

6. Tegevuskoha valikul arvestatakse nii üldisi kui ka valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse eesmäärke, eri valdkondade sisude ja tegevuste lõimimist, tegevusteks vajalikke vahendeid ning pedagoogide ja personali kaasamist.

## 5. peatükk

## LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA HINDAMISE PÕHIMÕTTED, SEALHULGAS KORRALDUS

1. Lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga.
2. Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist. Pedagoogid viivad vaatlusi läbi kindla plaani alusel, milles nad lepivad kokku kavandades nädala õppe ja kasvatustegevusi, jälgides lapsi nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka pedagoogi suunatud tegevustes.
3. Lapse arengu hindamise aluseks on eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused vanuseti.
4. Lapse arengut hinnatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi. Lapse arengu eeldatavaid tulemusi ei käsitleta kõigile kohustuslikena.
5. Lasteasutuse pedagoogiline nõukogu otsustab, milliseid meetodeid kasutada lapse arengu hindamisel. Rühmaõpetaja tutvustab lapsevanemale lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust;
6. Esmakordselt lasteaeda tuleva lapse vanem täidab Küsitluse uutele lastevanematele.
7. Lapse arengu jälgimiseks koostatakse igale lapsele arengumapp. Arengumapi koostamise eesmärk on koguda lapse töötulemuste näidiseid, mis annavad ülevaate lapse saavutustest ja arengust pikema perioodi jooksul. Arengumapid on individuaalse vestluse aluseks lapsevanemaga.

Pedagoogi poolt koostatud arengumapp lähtub lapsest ja sisaldab:

- 1) tähelepanekuid lapse tegevuse kohta (vaatlused, küsitlused jm.);
- 2) lapse mängude kirjeldusi, rollide jm taolise ülevaateid;
- 3) valikut laste loomingust (käelistest töödest);
- 4) lapse huvitavaid ütlemissi, arvamusi ja sõnalist loomingut;
- 5) lastevanemate küsitlusi lapse kohta (küsitluslehed);
- 6) rühmaõpetajate täidetud arengu vaatluslehed;
- 7) logopeed lisab kõnearenduses osalenud laste arengumappi kirjaliku kokkuvõtte lapse kõne arengust;
- 8) kokkuvõtte lapse kohalkäigust lasteaias õppeaasta jooksul;
- 9) lapse kokkuvõtlik arengukirjeldus õppeaasta lõpus koos arenguvestluse kokkuvõttega õpetaja ja lapsevanema poolt allkirjastatuna;
- 10) vajadusel individuaalne arenduskava

8. Lapsevanemal on alati õigus tutvuda oma lapse arengumapiga

9. Lapse arengu hindamisel kasutatakse vaatlusmeetodit, vestlusi ja laste tööde analüüsi.

10. Lapse arengu analüüsimiseks kasutatakse lapse arengu hindamise tabelit, mis on grupeeritud vanuseti (2-3 a, 3-4 a, 4-5 a, 5-6 a ja 6-7 a)

Lapse arengu hindamise tabelit täidetakse pidevalt ja järjekindlalt.

11. Vähemalt üks kord õppeaastas viib pedagoog lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguveestluse, mis:

- 1) annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest;
- 2) selgitab lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes.

Arenguveestlused toimuvad üldjuhul kevadel (märts, aprill). Uute laste vanematega toimub arenguveestlus ka sügisel (septembris, oktoobris)

12. Lapse arengu hindamise ja arenguveestluse tulemus dokumenteeritakse «Isikuandmetekaitse seaduses» sätestatud tingimustel.

## 5.1 Hinnatavad üldoskused

### 1. Mänguoskused

1.1. Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, uusi oskusi, peegeldab tundeid ja soove, õpib suhtlema, omandab kogemusi ja käitumisreegleid. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

1.2. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7aastane laps:

- 1) tunneb mängust rõõmu ning on suuteline mängule keskenduma;
- 2) rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast;
- 3) algatab erinevaid mängu ja arendab mängu sisu;
- 4) täidab mängudes erinevaid rolle;
- 5) järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada;
- 6) suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele;
- 7) tunneb rõõmu võidust ja suudab taluda kaotust võistlusmängus;
- 8) kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid.

### 2. Tunnetus- ja õpioskused

2.1. Tunnetusoskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni.

2.2. Õpioskuste all mõistetakse lapse suutlikkust hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

2.3. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7aastane laps:

- 1) saab aru lihtsamatest seostest ( hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja

nähtusi tervikuna;

2) mõtleb nii kaemuslik-kujundlikult kui ka verbaalselt, saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi;

3) tegutseb sihipäraselt, on suuteline keskenduma kuni pool tundi;

4) kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja viib alustatud tegevused lõpuni;

5) tegutseb uudses olukorras täiskasvanu juhiste järgi;

6) suhtub õppimisse positiivselt – tahab õppida, uurida, esitada küsimusi, avastada ja katsetada;

7) rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel;

8) kasutab materjali meeldejätmiseks kordamist.

### 3. Sotsiaalsed oskused

3.1. Sotsiaalsete oskuste all mõistetakse lapse oskusi teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui ka partnereid, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda eetilistest tõekspidamistest.

3.2. Õppe – ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7aastane laps:

1) püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses;

2) tahab ja julgeb suhelda – huvitub suhetest ja tunneb huvi teiste vastu;

3) hoolib teistest inimestest, osutab abi ja küsib seda vajadusel ka ise;

4) osaleb rühma reeglite kujundamisel; 20

5) oskab teistega arvestada ja teha koostööd;

6) loob sõprussuhteid;

7) saab aru oma-võõras-ühine tähendusest,

8) teeb vahet hea ja halva käitumise vahel;

9) mõistab, et inimesed võivad olla erinevad;

10) järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme;

11) selgitab oma seisukohti.

### 4. Enesekohased oskused

4.1. Enesekohaste oskuste all mõistetakse lapse suutlikkust eristada ja teadvustada oma

oskusi, võimeid ja emotsioone, juhtida oma käitumist.

4.2. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7aastane laps;

1) suudab oma emotsioone kirjeldada ning tugevaid emotsioone, nt rõõmu, viha, sobival viisil väljendada;

2) kirjeldab oma häid omadusi ja oskusi;

- 3) oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele;
- 4) algatab mängu ja tegevusi;
- 5) tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest;
- 6) teab, mis võib olla tervisele kasulik või kahjulik ning kuidas ohutult käituda;
- 7) saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumised;
- 8) kasutab erinevaid vahendeid heaperemehelikult ning tegevuse lõppedes koristab enda järelt.

## **6. peatükk**

### **ERIVAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED, SEALHULGAS KORRALDUS**

1. Erivajadustega laps käesoleva õppekava tähenduses on laps, kelle võimetest, tervises seisundist (keha-, kõne-, meele- või vaimupuuetega ning eriabi või erihooldust vajavad lapsed), keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm) või rühma tegevuskavas.
2. Erivajadustega lapse, sealhulgas andeka lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab lasteasutuse direktor.
3. Andeka lapse toetamine ning lapsele võimaluste loomine toimub koostöös lapsevanematega;
4. Kui pedagoogide arvates on laps mõnel alal andekam, kui teised, soovitatakse seda annet võimaluse korral arendada ka väljaspool lasteaeda, kus on sobivamad tingimused ja võimalused ( muusika, kunst, sport jms )
5. Lasteasutus toetab erineva keelelise ja kultuurilise taustaga peret lapsele oma keele ja kultuuri tutvustamisel ning eesti keele ja kultuuri väärtustamisel.
6. Lapsele, kelle kodune keel ei ole eesti keel, tagatakse eesti keele õpe lõimitud tegevuste kaudu.
7. Eesti keele õppe eeldatavate tulemuste kavandamisel arvestatakse nii laste arengutaset, vanust kui ka eesti keele õppe mahtu ning metoodikat.
8. Septembrikuu jooksul selgitatakse meeskonnatööna välja erivajadusega lapsed, jälgides kõiki arengulisi valdkondi:
  - 1) kommunikatiivsed oskused: suuline kõne, kõne mõistmine, hääliku ja foneemitaju, ettelõetud teksti mõistmine;
  - 2) kognitiivsed oskused: vaatlus- ja kuulamisoskus, silma ja käe koostöö, teabe mõtestamine;
  - 3) sotsiaalsed oskused: suhtlemine eakaaslastega ja täiskasvanutega, käitumine jne;
  - 4) motoorika: üld- ja peenmotoorika;
  - 5) eneseteenindus: riietumine, oma asjade korrashoid jne;
  - 6) üldtervislik seisund.
9. Vajadusel koostavad rühma pedagoogid õppeaasta algul koostöös logopeedi ning

lapsevanemaga erivajadusega lapsele individuaalse arenduskava. Vähemalt üks kord õppeaastas tehakse kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest. Kokkuvõtte arutatakse läbi lapsevanemaga arenguvestlusel ning vajadusel kavandatakse erivajadusega lapsele uus individuaalne arenduskava.

## **7 peatükk**

### **KOOLIVALMIDUSE HINDAMINE JA KORRALDUS**

1. Lapse valmisolek õpingute alustamiseks kujuneb samm-sammult kogu koolieelse aja jooksul. Valmisoleku kujunemist mõjutavad nii sünnipärased eeldused ja võimed kui ka kasvukeskkond.
2. Koolivalmidus on valmisolek minna üle mänguliselt põhitegevuselt õpitegevusele.
3. Lapse koolivalmiduse kujunemist jälgitakse õpetajate ja logopeedi poolt lapse arengu analüüsimise käigus kogu koolieelsesel perioodil.
4. Lapse keele ja kõne arengu hindamise meetodid ja võtted määratleb logopeed koostöös õpetajatega ja lastevanematega. Koolivalmiduse hindamise meetodid ja võtted otsustab pedagoogiline nõukogu.
5. Kunda linna lasteaias Kelluke viiakse alates 2010 aastast laste koolivalmiduse hindamiseks läbi Koolimineku mäng.
6. Läbides mänguraja, saab teha järeldusi lapse arengu kohta enne kooli. Koolimineku mängu kirjeldus on lisatud õppekava lissasse.
7. Kooliminevale lapsele koostab õpetaja koolivalmiduskaardi
8. Vajadusel ja lapsevanemaga kooskõlastatult viiakse läbi lapse arengu hindamine J. Strebeleva metoodika järgi
9. Lapsevanemat nõustatakse koolipikenduse küsimustes ja kasutatakse vajadusel erispetsialisti abi.
10. Koolipikendust saanud lapsele koostatakse individuaalne arenduskava.
11. Lasteaia ja kooli koostööna kutsutakse kooliõpetajad lapsevanematega vestlema ja lastega tutvuma ning lapsed ja lapsevanemad käivad kooliga tutvumas.

## **8. peatükk**

### **LAPSEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED, SEALHULGAS KORRALDUS**

1. Lasteasutuse õpetajad teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel. Lapsevanema esmased koostööpartnerid on lasteasutuses selle rühma õpetajad, mille nimekirja on laps kantud. Vajadusel kaastakse lapsevanema või õpetaja ettepanekul ja lapsevanema nõusolekul teisi lasteasutuse õpetajaid ja spetsialiste.
2. Õpetaja teavitab regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning õppe-



ja kasvatustegevuse korraldusest. Lapsevanemat teavitatakse lapse arengust ja õppimisest igaaastasel arenguestlusel. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest teavitatakse lapsevanemaid lasteasutuse tegevust kajastaval veebilehel ja ELIISis

3. Õpetaja loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes.

4. Lapsevanemal võimaldatakse osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises arenguestluste kaudu, kus lapsevanemale tutvustatakse lapse arengu ja õppimise tulemusi ning selgitatakse välja lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes. Selle põhjal kavandatakse vajadusel koostöös lapsevanemaga õppe- ja kasvatustegevused, arvestades lapse eripära.

5. Lapsevanemal võimaldatakse osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi läbiviimises. Lapsevanem võib lasteasutuse direktori nõusolekul ja temaga kokku lepitud ulatuses, arvestades lasteasutuses kehtestatud päevakava, osaleda oma lapse tegevuste toetamisel lasteasutuses.

6. Lapsevanemal võimaldatakse anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele alljärgnevalt:

- edastades enda tagasiside vahetul rühma õpetajale,
- edastades enda tagasiside vahetult lasteasutuse direktorile
- igal aastal läbiviidavate lastevanemate rahulolu küsimustikele vastamise kaudu.

7. Õppeaasta algul valivad iga rühma lapsevanemad ühe liikme lasteaia hoolekogusse.

Hoolekogu koosolekud toimuvad vastavalt hoolekogu tööplaanile.

## **9. peatükk**

### **ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD**

1. Õppekava kuulub läbivaatamisele igal õppeaastal augustikuu jooksul.

2. Ettepanekud õppekava täiustamiseks arutatakse läbi õppekava töörühmas ja pedagoogilises nõukogus ja täiendatud õppekavaga tutvub ka hoolekogu.

3. Õppekava muudatused kinnitab direktor.

Lisad:

Lisa 1 – Küsitlus uutele lastevanematele

Lisa 2 – Individuaalse arenduskava koostamise põhimõtted ja korraldus

Lisa 3 – Lapse individuaalne arenduskava

Lisa 4 – Lapse individuaalne arenduskava valdkonnas Eesti keel kui teine keel

Lisa 5 – Lapse koolivalmiduskaart

Lisa 6 – Koolimineku mängu ülesanded

Lisa 7 - Kõneravi kokkuvõte

Lisa 8 – Arenguestluste kokkuvõte

## LISA 1

### KÜSITLUS UUTELE LASTEVANEMATELEKÜSITLUS UUTELE LASTEVANEMATELE

Lubame, et jagame saadud andmeid ainult lapse huvides ja nende isikutega, kellel on vaja last paremini mõista.

Õpetajad: .....

#### I ISIKLIKUD ANDMED

Lapse nimi .....

Sünniaeg .....

Kodune aadress .....

Kodune keel .....

#### II VARASEMAD KOGEMUSED VÄLJASPOOL KODU

Kas laps on eelnevalt käinud lasteaias või olnud tal olnud lapsehoidja?

.....

Kas laps on kergesti seltsiv või võõrastav?

.....

#### III PEREKOND

Vanemate nimed, kontaktandmed

.....

.....  
Õdede vendade nimed ja vanused

.....  
Kes veel kuuluvad teie perekonda?

.....  
Kas teie perekonnas on usulisi veendumusi ja traditsioone, mis vajaksid äramärkimist?  
.....

#### IV TERVISLIK OLUKORD

Kas laps haigestub kergesti?

.....  
Kroonilised haigused, allergia? (mille vastu)

.....  
Läbipõetud nakkushaigused?

.....

#### V LAPSE ARENG

Kas laps saab kõnest aru?

.....  
Kas lapsele loetakse ja mängitakse temaga kodus?

.....  
Kas laps on liikuv või rahulik?

.....  
Kas lapsel on probleeme füüsilises arengus?

.....

#### VI SÖÖMINE

Kas laps sööb ise või vajab abi?

.....  
Söögiisu

.....

#### MAGAMINE

Kas magab päeval, mis kell?

.....  
Mis kell on harjunud õhtuti magama minema?

.....  
Harjumused magamaminekul (lutt, kaisuloom jm.)

.....

#### PUHTUS

Kas laps peseb ja kuivatab ise käsi?

.....  
Kas laps saab WC-s hakkama või vajab abi (millist)?

.....  
Kas on puhtuse pidamise juures midagi sellist, mida peaks tähele panema?

.....

#### RIIETUMINE

Kas laps saab ise riietumisega hakkama?

.....  
Millist abi vajab?

.....  
Riietumisharjumused (külmakartlikkus, higistamine vm)  
.....

## MÄNG

Kellega laps meelsasti mängib?

.....  
Lemmikmängud?

.....  
Lemmikmänguasjad?

## VII KÜSIMUSED KASVATUSEST

Missugused on teie kasvatuspõhimõtted?

.....  
Mida ootate lasteaialt?

.....  
Millist koostööd soovite kodu ja lasteaia vahel?

## VIII LASTEAEDA TOOMINE JA VIIMINE

Mis kell laps lasteaeda tuuakse ja viiakse?

.....  
Kes tavaliselt toob ja viib lapse?

.....  
Meeldivat koostööd!

Olen tutvunud lasteaia kodukorraga ja kohustun seda täitma

Lapsevanem.....

## LISA 2

### **INDIVIDUAALSE ARENDUSKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED KA KORRALDUS**

Individuaalne arenduskava (edaspidi IAK ) on kirjalik dokument, mis määrab kindlaks lapse arengulisi erivajadusi arvestava õppe individuaalsed eesmärgid ja eriabi teenused, mis on vajalikud õppekasvatuse töö eesmärkide saavutamiseks..IAK koostatakse arenguvaldkondade kaupa:

- 1)motoorika;
- 2)kognitiivsed oskused;
- 3) kommunikatiivsed oskused;
- 4)sotsiaalsed pädevused;
- 5)eneseteenindus.

IAK koostatakse konkreetsele neis valdkondades, mille arengutase erineb eeldavast eakohasest arengust.

Tegevusvaldkonnad koosnevad väiksematest osavaldkondadest. Iga tegevusvaldkonna oskuste arendamine eeldab tihedat seost teiste valdkondadega. IAK koostatakse pärast lapse arengu mitmekülgset jälgimist ja lähima arengu tsooni määramist: selle koostamisel osalevad kõik lapsega tegelevad erialaspetsialistid ja vanemad. Individuaalse arenduskava koostamise põhimõtted kinnitab pedagoogiline nõukogu. Konkreetse individuaalse arenduskava koostavad ja selle rakendamise eest vastutavad rühmaõpetajad, logopeed ja lapsevanem.

Individuaalne arenduskava kaitseb lapse huvisid ja arvestab tema arengutaset ning erivajadusi. Iga arenguvaldkond esitatakse konkreetsetlapsest lähtuvate õppeeesmärkidena, millest juhitudavad nii lapsevanemad kui lasteaia õpetajad.

Individuaalse arenduskava rakendamisel on neli etappi:

I Lapse arengutase analüüsimine. Konsulteerimine vajadusel erispetsialistidega (psühholoog, perearst, eriarstid ).

II Lühi- ja pikaajaliste eesmärkide püstitamine lapse arendamiseks. Individuaalse arenduskava koostamine konkreetseks perioodiks lähtudes lapsest.

III Õpetamine ja arendamine ning oluliste muutuste fikseerimine lapse arengumapis.

IV Hinnangu andmine lapse saavutustele ja sellele vastavalt individuaalse arenduskava korrigeerimine.

IAK rakendamisel osalevad kolm osapoolt: laps, IAK meeskond ja lapsevanem. Lapsevanema keeldumisel ja huvi puudumisel jääb lapse arengu toetamise eesmärgiga koostatud IAK osaliselt täidetuks. Rühmaõpetajad jätkavad lapse toetamiseks esile toodud valdkondadega individuaalset tööd.

Hinnangu andmise aluseks on individuaalse arenduskava tulemuste analüüs. Sõltuvalt sellest, kas eesmärkides püstitatu on omandatud täielikult, pole omandatud või on omandatud osaliselt, loetakse arenduskava täidetuks või osaliselt täidetuks. Kui täitmata on jäänud olulisi eesmärke või mitmed eesmärgid on osaliselt täidetud, siis tuleb antud IAK-d analüüsida, muuta, täiendada ja edasi arendada. Kui eesmärkide realiseerimise tulemused on positiivsed, loetakse IAK täidetuks.

## LISA 3

### Individuaalne arengukava

Lapse nimi:

Sünniaeg ja vanus:

Lasteaed:

Rühma tüüp:

### INDIVIDUAALNE ARENDUSKAVA

#### FÜÜSILISED OSKUSED (üld- ja peenmootorika)

Eesmärgid	Ülesanded	Tulemused

#### MÄNGU – JA RÜHMATÖÖOSKUSED

Eesmärgid	Ülesanded	Tulemused

--	--	--

**SOTSIAAL- EMOTSIONAALSED OSKUSED**

Eesmärgid	Ülesanded	Tulemused

**TOIMETULEKUOSKUSED**

Eesmärgid	Ülesanded	Tulemused

**SUHTLEMISOSKUSED (arusaamine ja rääkimine)**

Eesmärgid	Ülesanded	Tulemused

**KOGNITIIVSED OSKUSED**

Eesmärgid	Ülesanded	Tulemused

Märkused: ( vastavalt vajadusele)

Õpetajad:

Tugispetsialistid:

Lapsevanemad:

Kuupäev:

## LISA 4

### INDIVIDUAALNE ARENDUSKAVA. VALDKOND: EESTI KEEL KUI TEINE KEEL

( 4-7A)

LAPSE NIMI ..... VANUS.....LASTEAEDA

TULI.....ÕPPEAASTA.....

Emakeele oskus: H-hea, K-keskmine, N-nõrk

Üldeesmärgid, kuhu tahetakse jõuda:

Koostatud:

Lapsevanema nõusolek kaardi avamiseks:

Kuupäev Teema	Sõnavara Mõisted, õppemängud	Tunneb huvi... 1)ei tee kaasa 2)kuulab 3)kordab	Saab aru korraldustest: 1)pildikaardi abil 2)ilma pildikaardita	Kasutab lihtsamaid sõnu suhtlemisel: 1)õpetajaga 2)kaaslastega	Koostöö lastevanematega, tugisüsteemidega
Kokkuvõtte I poolaasta kohta					

Kuupäev:

Õpetajad:

Lapsevanem:



## LISA 5

### Lapse koolivalmiduskaart

Üldandmed lapse kohta

Nimi:

Sünniaeg:

Lasteasutus:

Rühma liik:

Kodune keel(ed) :

Lasteasutuses käimise aeg:

Viimasel õppeaastal käidud päevade arv:

1.Üld- ja peenmotoorika (täidab liikumisõpetaja ja/või rühma õpetaja)

2.Eneseteenindus

Oskused ja abi vajadused

3.Huvid ja motivatsioon

4.Mäng ja sotsiaalsed oskused

Mänguoskused, suhted kaaslastega/täiskasvanutega

Emotsionaalne seisund ja käitumine

6.Tunnetustegevus

Tähelepanu, taju, mälu, mõtlemine

7.Kõne areng (täidab logopeed ja/või rühma õpetaja

Mitteverbaalne ja verbaalne suhtlemine, kõne mõistmine ja kasutamine

7a Kõne areng eesti keelest erineva emakeelega lapsel

8.Eeloskused eesti keeles ja matemaatikas, silmaring

.

9.Koolieelses lasteasutuses rakendatud tugiteenused

10.Lapse arengu hindamine J. Strebeleva meetodika järgi (vajadusel)

Arvamus koolivalmiduse kohta:

Kuupäev:

Õpetajad:

Viru- Nigula valla lasteaia Kelluke direktor:

Lapsevanem:

## LISA 6

### KOOLIMINEKUMÄNGU ÜLESANDED

Läbides mänguraja, saab teha järeldusi lapse arengu kohta enne kooli minekut.

#### MÄNGU ALGUS – SAAME TUTTAVAKS

Kooliminekumängust osavõtvad lapsed (7 last ühes ringis) seisavad oma rühma mänguväljakul ringis. Ühel lapsel on pall. Ta hüüab oma rühmakaaslase nime ja viskab palli talle. Palli saanud laps tutvustab ennast teistele ja viskab palli järgmisele lapsele.

IGA LAPS TUTVUSTAB ENNAST - EESNIMI, PEREKONNANIMI, VANUS, SÜNNIPÄEV JA ELUKOHT

#### Ülesande eesmärgid:

- laps tunneb oma rühmakaaslasi;
- laps oskab palli visata ja püüda;
- laps oskab ennast teistele tutvustada;
- laps oskab ja julgeb rääkida;
- laps teab oma ees- ja perekonnanime;
- laps teab oma vanust;
- laps teab, millal on tema sünnipäev;
- laps teab, kus ta elab.

Vajalikud vahendid: pall

#### MÄNGU 1. ÜLESANNE - OSKAME KOKKU HOIDA

Rühmaülesanne (7 last koos) rühma mänguväljaku liivakastis. Ülesande aeg 20 minutit. Õpetajad jälgivad laste tegutsemist ülesande ajal ja teevad märkmeid.

EHITAGE KOGU MEESKONNAGA KOOS LIIVAST LINN – MAJAD, TEED, SILLAD JNE. ÜLESANDE VALMIDES LEPPIGE KOKKU, KES TEIE EHITUST PEALTVAATAJATELE TUTVUSTAB.

#### Ülesande eesmärgid:

- laps oskab grupis tegutseda;
- laps oskab välja pakkuda oma ideid ja neid teostada;
- laps oskab teiste lastega arvestada, neid vajadusel abistada;
- laps oskab vajadusel abi paluda;
- laps oskab liivast ja teistest looduslikest materjalidest ehitada;
- laps oskab rääkida, mida ta ehitas.

**Vajalikud vahendid:** liiv, kühvlid, labidad, rehad, erineva suurusega kivid, käbid, kastanimunad, erineva pikkusega puupulgad, väikesed mänguautod jne.

## **MÄNGU 2. ÜLESANNE - MINA ISE**

Individuaalne ülesanne asfaldiplatsil.

JOONISTA KRIITIDEGA ASFALDILE PILT ISEENDAST TÄIES PIKKUSES.  
KIRJUTA PILDII ALLA OMA EESNIMI JA PEREKONNANIMI.  
JUTUSTA, MIDA SA JOONISTASID.

### **Ülesande eesmärgid:**

- laps oskab joonistada inimest;
- laps oskab rääkida, mida ta joonistas;
- laps oskab nimetada inimese kehaosaid;
- laps teab oma ees- ja perekonnanime;
- laps oskab kirjutada oma ees- ja perekonnanime.

**Vajalikud vahendid:** asfaltplats, värvilised asfaldikriidid

**Liikumine järgmise punkti:** JÄRGMIST ÜLESANNET SAAD HAKATA LAHENDAMA, KUI JOOKSED MÕMMIDE RÜHMA MÄNGUVÄLJAKULE SUURTE PUUDE ALLA . SAAD SELLEGA HÄSTI HAKKAMA!

## **MÄNGU 3. ÜLESANNE - KÄBID RITTA**

Individuaalne ülesanne Mõmmide rühma mänguväljakul puude all, kuhu on eelnevalt kogutud käbisid ja need sinna puude alla laiali laotatud.

LEIA KUUSKEDE ALT 12 KÄBI.

TEE KÄBIDEST RIDA.

VÕTA REAST VIIS KÄBI, MIS SULLE MEELDIVAD.

PANE NEED VIIS KÄBI RITTA SUURUSE JÄRGI ALUSTADES KÕIGE VÄIKSEMAST.

### **Ülesande eesmärgid:**

- laps teab, mis on käbi;
- laps oskab loendada 12- ni;
- laps oskab suurusi võrrelda;
- laps oskab esemeid reastada.

**Vajalikud vahendid:** kuusekäbid puude all

**Liikumine järgmise punkti:** EDASI JOOKSE KUNI JÕUAD LASTEAIA SISEHOOVI.  
MÄNG LÄHEB EDASI ESIMESES VARJUALUSES.

## **MÄNGU 4. ÜLESANNE - RUTTU RIIDESSE**

Individuaalne ülesanne lasteaeia sisehoovi esimeses varjualuses.  
Sinna on valmis pandud järgmised esemed: lukuga kampsun või dressipluus, nööpidega vest, trukkidega jope, müts, sall, sõrmkindad ja paeltega tennisid.

**PALUN PANE KÕIK SIIN OLEVAD RIIDESEMED SELGA, TÕMBA LUKK KINNI, PANE NÖÖBID KINNI, PANE TUKID KINNI JA SEO TENNISEPAELAD.**

**Ülesande eesmärgid:**

- laps oskab nimetada riideesemeid;
- laps oskab ise riietuda;
- laps oskab lukku kinni panna;
- laps oskab nööpe kinni panna;
- laps oskab paelu siduda.

**Vajalikud vahendid:** lukuga kampsun, nööpidega vest, trukkidega jope, müts, sall, sõrmkindad, paeltega tennisid

**Liikumine järgmise punkti:** RIIDED VAHETATUD LIIGU TIBUDE RÜHMA VÄLISUKSE JUURDE. KAASA TULEB VÕTTA JALGPALL. JA JALGPALLI TOHIB PUUDUTADA LOOMULIKULT AINULT JALAGA. EDUKAT PALLI LÖÖMIST!

**MÄNGU 5. ÜLESANNE - VESI PUDELISSE**

Individuaalne ülesanne lasteaeia Tibude rühma välisukse juures.

Lauale valmis pandud järgmised esemed: PUDEL (2 L) – peale märgitud jooned 1 liitri ja 2 liitri kohta, SUPILUSIKAS, TEELUSIKAS, KULP, SÕEL, KLAAS, KANN, VÄIKE PUDEL, LEHTER, ÄMBER VEEGA

VALA PUDELISSE 1 LIITER VETT NII, ET VÕIMALIKULT VÄHE VETT LÄHEKS MAHA. VEE VALAMISEKS VÕID KASUTADA KÕIKI ESEMEID, MIS SIIN LAUAL.

**Ülesande eesmärgid:**

- laps oskab vett valada;
- laps teab, mis on liiter;
- laps oskab leida eseme(d), millega on hea vett pudelisse valada.

**Vajalikud vahendid:** väike laud, pudel (2 L), supilusikas, teelusikas, kulp, sõel, klaas, kann, väike pudel, lehter, ämber veega

**Liikumine järgmise punkti:**LIIGU EDASI SIILIDE LIIVAKASTI AGA ENNE SEDA RONI LIUMÄELE JA LASE SEALT ALLA. LÕBUS PEAB JU OLEMA.

**MÄNGU 6. ÜLESANNE - RINGID JA RUUDUD**

Individuaalne ülesanne lasteaeia Siilide rühma liivakastis.

Mängu juhendaja loeb töökäsud ette ükshaaval (kui esimene ülesanne tehtud, siis järgmine) korrates seda vaid üks kord.

JOONISTA LIIVAKASTI ÜLEMISSE PAREMASSE NURKA RING.  
JOONISTA LIIVAKASTI ALLA VASAKUSSE NURKA RISTKÜLIK.  
JOONISTA LIIVAKASTI ALLA PAREMASSE NURKA RUUT.  
JOONISTA LIIVAKASTI ÜLEMISSE VASAKUSSE NURKA KOLMNURK.

**Ülesande eesmärgid:**

laps oskab tähelepanelikult õpetaja antud juhiseid kuulata;  
laps oskab joonistada ringi, ruutu, kolmnurka ja ristkülikut;  
laps teab paremat ja vasakut kätt - poolt;  
laps teab mõistet nurk;  
laps teab asukohamõisteid üleval ja all.

**Vajalikud vahendid:** sile liiv liivakastis, puupulk, juhendajale reha liiva silumiseks

**Liikumine järgmise punkti:** JÄRGMINE ÜLESANNE ON SISEHOOVIS KESKMISE VARJUALUSE ALL. VÕID SINNA KÕNDIDA, KUI OLED ÜLETANUD SPORDIVÄLJAKUL POOMI.

**MÄNGU 7. ÜLESANNE - KUI JÕUD EI AITA, PEAB TARKUS AITAMA**

Individuaalne ülesanne lasteaias sisehoovis keskmise varjualuse all.  
Papist torusse on kinni jäänud väike pall. Käsi torusse ei mahu. Raputades pall torust välja ei tule. Laual erinevad esemed, mida võib palli kättesaamiseks kasutada – PABERILEHED, SUKAVARRAS, KOKTEILIKÕRS, LUSIKAS, PLIATS, KÄÄRID, JOONLAUD, MÄNGUAUTO, VÄIKE PEHME KARU

VÕTA PALL PAPPTORUST VÄLJA.

Alguses rohkem selgitusi ei jagata. Kui laps abi palub, võib teda suunata ja julgustada välja pandud esemeid kasutama.

**Ülesande eesmärgid:**

- laps oskab proovimise teel leida eseme(d) palli torust välja lükkamiseks;
- laps oskab abi paluda, kui seda vajab.

**Vajalikud vahendid:** paberilehed, sukavarras, kokteilikõrs, lusikas, pliats, käärid, joonlaud, mänguauto, väike pehme karu

**Liikumine järgmise punkti:** LIIGU KÕIGE VIIMASE VARJUALUSE ALLA HÜPATES ÜHEL JALAL. KUI ÜKS JALG VÄSIB ÄRA, SIIS KASUTA TEIST. AGA SINUL JU EI VÄSI!

**MÄNGU 8. ÜLESANNE - MINU EESTIMAA**

Individuaalne ülesanne viimase varjualuse all.

Varjualuse seinale on kinnitatud:

1. rida - viis erinevat SINI – MUST - VALGE LIPU varianti, nendest üks õige
2. rida – viis erinevat pilti lindudega – TIHANE, KANA, KURG, SUITSUPÄÄSUKE, VARES
3. rida – viis erinevat pilti lilledega – ROOS, RUKKILILL, LUMIKELLUKE, SINILILL, NELK

LEIA ESIMEST REAST EESTI LIPP. NIMETA SEE.

LEIA TEISEST REAST EESTI RAHVUSLIND. MIS LIND SEE ON?  
LEIA KOLMANDAST REAST EESTI RAHVUSLILL. MIS LILL SEE ON?  
KES ON EESTI VABARIIGI PRESIDENT? ÜTLE TEMA NIMI.

**Ülesande eesmärgid:**

- laps teab, mis on rida;
- laps oskab leida esimese, teise ja kolmanda rea;
- laps teab, et Eesti lipp on sini – must - valge;
- laps teab, et Eesti rahvuslind on suitsupääsuke;
- laps teab, et Eesti rahvuslill on rukkilill;
- laps teab, kes on Eesti Vabariigi president.

**Vajalikud vahendid:** erinevad lipud, pildid lindudega, pildid lilledega

**Liikumine järgmisse punkti:** JÄRGMISESSE MÄNGU JÕUAD, KUI HÜPPAD SIIN HÜPITSAGA VIIS HÜPET JA PEALE SEDA KÖNNID LASTEAIAMÄE VANA TREPI JUURDE.

**MÄNGU 9. ÜLESANNE - TÄHED JA SÕNAD**

Individuaalne ülesanne lasteaiamäe trepi juures

LAO ASFALDILE KIVIDEST B TÄHT.  
MEISTERDA PUUPULKADEST T TÄHT.  
TEE KASTANIMUNADEST Ü TÄHT.

Maas asfaldil rõngaste sees viis üldmõistet – METSLOOM, KODULOOM, LIND, ELUKUTSE, LIIKLUSVAHEND. Õpetaja loeb üldmõisted lapsele ette. Peale seda saab laps 10 sõnakaarti järgmiste sõnadega – KARU, ORAV, KOER, LAMMAS, TIHANE, PÄÄSUKE, ÕPETAJA, KOKK, AUTO, LAEV.

LOE SÕNAKAARTIDELT JÄRGMISED SÕNAD JA PANE NAD ÕIGE ÜLDMÕISTE JUURDE.

**Ülesande eesmärgid:**

- laps tunneb tähti;
- laps oskab sõnu kokku lugeda;
- laps teab üldmõisteid;
- laps oskab sõnu vastavalt üldmõistele liigitada.

**Vajalikud vahendid:** kivid, puupulgad, kastanimunad, üldmõisted, sõnakaardid

**Liikumine järgmisse punkti:** MÄNGU LÕPP OOTAB SIND OMA RÜHMA MÄNGUVÄLJAKUL, SEAL KUST ALUSTASIME. ENNE SINNA JOOKSMIST LEIA SPORDIVÄLJAKULT OMALE SOBIV RONIMISREDEL JA ÜLETA SEE.

**MÄNGU LÕPP – VARSTI OLEN KOOLILAPS**

**TELEFONIMÄNG**

Kooliminekmängust osavõtjad (7 last) võtavad lasteaias ees ühte ritta paigale. Mängu viimane tegevus on telefonimäng. Õpetaja ütleb reas esimesele lapsele sosinal kõrva sõna SÜGISEL, mis liigub mööda rida viimase lapseni, kes selle kõvasti välja ütleb. Kui sõna on

vale, siis korratakse sosistamist uuesti, kuni sõna on õige. Õige sõna tuleb meelde jätta. Järgnevad teine sõna LÄHEN ja kolmas sõna KOOLI. Nüüd saame kõik koos hüüda sõnadest saadud lause

## **SÜGISEL LÄHEN KOOLI!!!**

### **Ülesande eesmärgid:**

- laps oskab tähelepanelikult kuulata;
- laps oskab sosistada;
- laps oskab selgelt sõnu hääldada;
- laps oskab mängu reeglitest kinni pidada.



## LISA 8

### Arenguvestluse kokkuvõte

Lapse nimi..... vanus.....

Arenguvestluse toimumise aeg.....

Arenguvestluses osalesid  
lasteaiaõpetajad.....

lapsevanemad.....

Lapse tugevad omadused, huvid, anded:

.....  
.....

Laps vajab abi ja toetust:.....

.....  
.....

Mida on selleks vaja teha?

Lapsevanemal:.....

.....

Lasteaiaõpetajatel:.....

.....  
.....  
.....

Lapsevanemate allkirjad:

Lasteaiaõpetajate allkirjad: